

A föld vándora – a Feltámadott

SZENNAY ANDRÁS

Húsvéti gondolatok

1921-ben született Budapesten. Bencés szerzetes, 1973–1991 között pannonthalmi főapát. Legutóbbi írását 2006. 12. számunkban közöltük.

Hogy Isten létezik — nem titok, hiszen működését, „keze nyomát” megtapasztalhatjuk.

Hogy Isten jó és szép — nem titok, ezt minden tiszta szívű, nyitott lelkű, a virágokat, a hegyeket, a tengert megcsodáló ember észreveheti.

Hogy Isten mérhetetlen — nem titok, csak rá kell csodálkozni az univerzumra.

Hogy Isten közel van hozzánk — nem titok, mert ahol a tiszta, önfeláldozó szeretet megnyilatkozásaival találkozunk, Isten jelenlétét, működését fedezhetjük fel.

Hol, miben hát a titok? Ebben: az Isten ember lett és megmosta tanítványai lábát. Abban, hogy engedte, hogy a föld hatalmasai fogságba ejtsék, megkínózzák, keresztre feszítsék. Abban, hogy az Isten, a mi Istenünk — a Názáreti Jézus (*Carlo Carretto* nyomán).

Az ember Jézus Isten „legmegragadóbb” és mégis legtitokzatosabb kinyilatkoztatása. Isten, akit Jézus hirdet: a jóságos, az otthonába váró és befogadó Abba, Atya, „apuka”, aki irgalmas, és aki azt akarja, hogy — miként ő — mi is irgalmasak, megbocsátók legyünk. Jézus, az „Atya szíve szerinti” tökéletes ember földi életében élénk tárta, miként kell szeretnünk, hogyan kell a szegények, a magányosok, még a bűnösök felé is megértéssel fordulnunk, sőt megbocsátanunk. Az a szeretet, mely Jézus tetteiből, szavaiból, életáldozatából sugárzik — kihívás, felszólítás számunkra. Aki ezt a Jézust, a föld vándorát, a szeretetből életét is odaadó Jézust elfogadja, befogadja — Istent ismeri fel, fogadja be. Aki őt elutasítja — Istent utasítja el.

Ebben az ember Jézusban Isten szeretete egyedülálló módon testesült meg, őbenne a közénk jött Isten tekint ránk, találkozik velünk. Isten ebben a tökéletes emberben „vert hidat” felénk. S ami a legcsodálatosabb: ezen a „hídon” ő maga jött át, hogy meghívjon és magával vigyen minket. Ha mindezt „Isten felől” szeretnénk látni, a Szent János-i szavak jönnek segítségünkre: „Úgy szeretete Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta oda, hogy aki hisz benne, az el ne vesszen, hanem örökké éljen” (Jn 3,16). Ha pedig emberi hittel-szóval igyekszünk ezt a hozzánk érkezést, találkozást megragadni, akkor elmondhatjuk: a közénk jött Fiúban Isten

szeretete árad szét köztünk, érkezett el személyesen hozzánk. Tőlünk függ, hogy elfogadjuk, befogadjuk-e a „halálosan szerető” Jézust, s az őbenne elérkező szeretetet közvetítjük-e mások felé. Mindazok számára, akik legalább „ráéreztek”, megsejtettek valamit a Názáreti Jézus egyetlenségéből, tökéletes emberségéből, hiszen, talán villanásszerűen feltárul a keresztény hitvallás kapuja, melyen átlépve elmondhatják: én Uram, én Istenem!

Amikor Jézusról, az emberről szólunk, akkor hitünk egyik alapigazságát tárjuk a világ elé. Azt tudniillik, hogy ő valóságos és tökéletes — azaz bűn nélkül való — ember volt. Kortársai számára „egy volt közülük”, embertestvér, aki járta — mint minden ember — a maga földi útját. A „tökéletes” jelző azonban még többet tár elénk. Jézusban azt az embert ismerhetjük fel, aki — addig és azóta — meg nem tapasztaltat élt elénk. Benne Isten Szeretete jelent meg közöttünk. A megtestesült Szeretet, aki egészen a többiért, másokért élt és halt meg, és aki azt akarja, hogy minden ember eljusson oda, ahonnet ő érkezett és ahová ő ment vissza: az Atya otthonába. Hogy akarata teljesüljön, nemcsak eljött közénk, de emberi életét egészen értünk adta oda, áldozta fel. Ez az ember-Jézus, ez a makulátlan, az atyai otthonba mindenkit meghívó ember — és a megmentő, megváltó Krisztus ugyanaz. Jézus Krisztus — annak ellenére, hogy Isten Fia volt — értünk vállalt szenvedéséből lett mindannyiunk megmentője, megváltója (vö. Zsid 5,7-8).

Az Atyának mindenhatósága a megalázott, keresztben függő Jézusban tárul fel legkifejezőbbben számunkra. Jézus karját a keresztben mindenki felé kitérte, bizonyítva mindenkit átölelő, megváltó szeretetét. Istennek mindenhatósága a keresztben függő Jézusban tárul fel legkifejezőbbben számunkra. Jézus halálos szeretete — mint erről számos szent és misztikus meggyőzően tanúskodik — ma is megsebzí az ember szívét. A keresztben függő Jézus legkifejezőbb bemutatója, értelmezője Isten végtelen, ember számára felfoghatatlan szeretetének.

De ha itt lezárnánk gondolatmenetünket, előbb-utóbb a csalódottak táborához csatlakoznánk. Jézussal azonban más is történt. Nemcsak jóságos, megértő, megbocsátó, betegeket gyógyító ember volt, nemcsak nagy kínok közt meghalt, — hanem *fel is támadt!* Ily messze azonban a földhöz ragadt, az e világban megrekedt ember szeme már nem lát. Jézuson, a „világ vándorán”, földi életén és halálán túlnézni csakis a hit szeme képes. Jézus feltámadása: Isten legnagyobb kinyilatkoztatása! Azé az Istené, aki az élők és nem a holtak Istene (Mk 12,27), mivel ő maga az ÉLET. Kétségtelen, az emberi, e világi élet mindent összefoglaló és lezáró „alkotmánya” a halál. De ez az alkotmány Istent nem köti. Jézus feltámadása nem volt „alkalmi csoda”, hanem embersorsunknak és a világ jövőjének, a „nyolcadik napnak” bemutatása, a világ elé tárása. Az Atyának drámai tanúságtétele amellest, hogy Fia, Jézus valóban megváltó Istenünk.

Amint egy zenei alkotást csak akkor lehet igazán „megérteni”, ha már az utolsó hang, utolsó akkord is elhangzott, ugyanúgy vagyunk Jézusnál is: feltámadása a kulcs életének és keresztségének megértéséhez. Feltámadása a segítség, hogy élete látszólag szürkébbnek tűnő epizódjait is „kibetűzzük”. Azután: saját életünk is Jézus keresztségének, halálának és feltámadásának feszülésében tükröződik. Ez a kép hasonló ahhoz a másikhoz, amelyet Jézus Lelke, a Szentlélek tár elénk: út saját keresztségünk felé, amit már-már látunk, és majd visszapillantás a feltámadás felől, amelyre most még csak vágyunk.

Jézusban, az emberben Isten visszavonhatatlanul, de nem teljesen, nem hiánytalanul nyilatkoztatta ki magát. Isten és ember kapcsolata még sok talányt, sok szenvedést, rejtélyt tartogat számunkra. A lényeg azonban már mit sem változik. Aki egységben van és marad Jézussal, a világ Vándorával, a Fölmagasztalattal, az Istennel kerül élő kapcsolatba. Azzal, aki mindig ugyanaz marad, de akit életünk végéig soha nem tudunk „felfedezni”.

Jézus, az ember nem csupán múlt, nem csak a történelmi kutatás fordul ma is érdeklődéssel feléje. De nem is csak jelen, aki életünk társa, aki testvérünk. Jézus az egyetlen „távlat” is számunkra. Csakis Őbenne és Őáltala találkozhatunk majd véglegesen Istennel. Élete és halála — múltunk és jelenünk. A jövő azonban — melyről Madách Ádámja úgy szólt, hogy „csak azt tudnám feledni” — nem reménytelenség, nem a „semmi”, hanem egyetlen reménységünk: Jézus, a feltámadott. A történelmi Jézus mögöttünk áll, de a Feltámadott, az el nem múló élet „elsősülte”: utat készít, utat mutat.

Philippe de Champaigne: *Utolsó vacsora*